

“Al govern no li interessa l'agricultura de Mallorca”

Biel Torrens,
secretari d'Unió de
Pagesos de les Illes

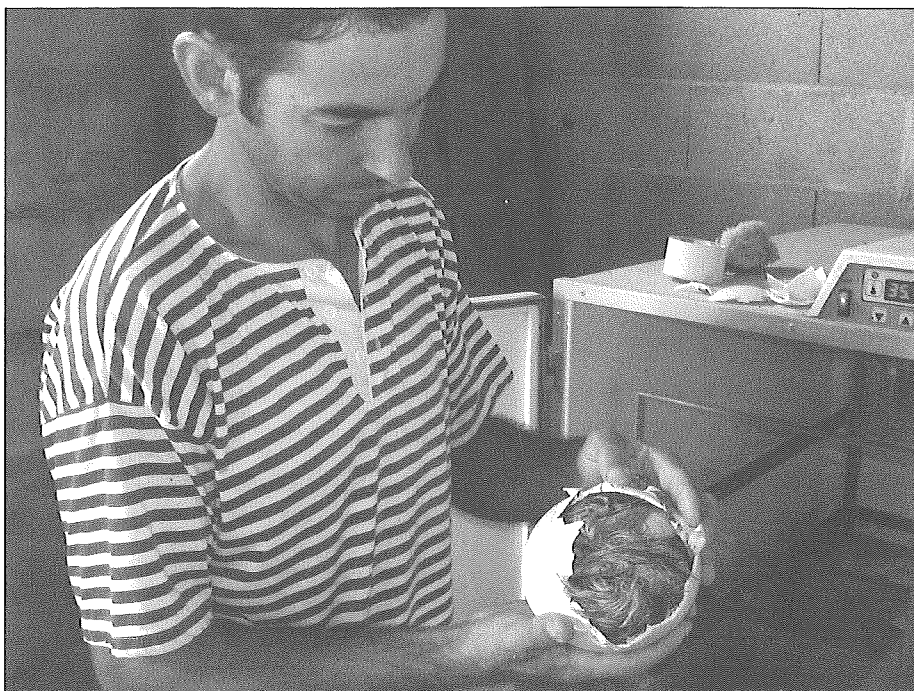
autor
Redacció.

Biel Torrens (Ruberts, 1967), jove pagès que encara creu en el camp, és l'actual secretari d'Unió de Pagesos de les Illes. Molt crític amb l'actitud del govern davant el continu declivi de l'agricultura mallorquina, combina les assemblees del sindicat amb la seva finca ecològica d'estruços, altre bestiar i cultius diversos. Malgrat el seu posat tímid i discret, manté una postura ferma i defensa unes idees clares respecte el sector primari, en un territori cada vegada més assetjat per la pressió turística.

❖ *És una irresponsabilitat fer-se pagès avui dia?*

És una decisió que te l'has de pensar molt. No hi ha enlloc on sigui fàcil fer de pagès, però aquí és molt més difícil perquè no tenim cap suport de l'Administració. Pareix que no interessa que hi hagi agricultura. Falten moltes instal·lacions bàsiques. Hi hem d'afegir la insularitat, que als ramaders illencs els surt per més d'un 200 % de sobre-cost, una animalada. Els preus duen 30 anys congelats, l'IPC no puja com el preu del gasoil i altres insums bàsics. Falten escorxadors: no en tenim de conills ni d'indiots, i d'aviram, només en queda un... Són mancances reals que no pots superar.

❖ *Són rendibles les races autòctones?*
Qualsevol espècie autòctona està més ben adaptada al medi, fet que implica

En Biel Torrens amb un ou d'estruç de la seva granja.

menys malalties i menys costs; a més, a Mallorca voler fer producció industrial és absurd. I aquestes races són un potencial. Però s'han de poder comercialitzar, ja que sense caire productiu no tenen viabilitat. I no se fa res, se va a concursos, proves morfològiques, i res més. Pareix que se vol donar a les races autòctones un destí de caràcter folklòric.

“Pareix que se vol donar a les races autòctones un destí de caràcter folklòric”

❖ *Per això hi ha el Patronat de Races Autòctones*

Pareix ser que passa per problemes. Engloba moltes associacions, però són petites i no tenen suport de la Conselleria. A Sineu es volia fer una mostra setmanal de races autòctones, idèl Patronat, que hauria de ser qui l'organitzés, ha quedat defora. S'ha contractat a una empresa privada, que munta la parada amb doblers de l'Ajuntament, i tenim dubtes que tots els animals siguin de raça autòctona. Se podria investigar molt, fer millora genètica, encreuaments, com es va fer amb el porc mallorquí selecte, que ve del porc negre. I pot servir per diferenciar la producció, perquè enlloc se pot fer sobrassada de porc negre mallorquí.

❖ *La sobrassada de Mallorca no és mallorquina?*

Se fan 150 tones de sobrassada de porc mallorquí per les 2.300 tones de sobrassada fetes amb carn de porc que ve de fora, és a dir només un 6 %. Nosaltres demanàvem que per posar “Sobrassada de Mallorca”¹ s'emprés carn d'aquí, a través d'un segell de denominació d'origen. Però l'única condició és que sigui elaborada a Mallorca, maldament el 100% dels ingredients siguin forans, cosa que trobem que és un engany per al consumidor. La situació aboca el sector porcí a la ruïna, ja que val el mateix carn bona d'aquí que retalls de carn magra i deixalles d'altres llocs. De cada dia tanquen granges de porcs. Surten ajudes per condicionar instal·lacions però això no serveix de res. Demanem un etiquetatge com cal i que la gent sàpiga què compra.

❖ *Hi ha poc interès institucional pel que fa al camp?*

Portam 20 anys de govern de dretes que podrien haver estat a favor de l'agricultura, una trajectòria llarga que mos ha duit a la situació actual. No té perquè ser així. A Galícia s'ha fet molta investigació a favor de l'agricultura, per exemple, però aquí, en canvi, no s'ha fet res per lligar el nom de Mallorca i impulsar la nostra producció. Es diu que aquest és el millor govern per als ramaders catalans o per als hortolans murcians perquè els ho compram tot. Tot el que pot donar viabilitat al sector primari s'ha aturat; a Artà hi havia una sala de desfer annexa a l'escorxador i va ser el primer que aturaren.

La conselleria ara vol treure el formatge de Mallorca amb indicació geogràfica protegida, però creiem que la llet d'aquí ha de dur denominació d'origen, per impedir que se pugui emprar llet de fora i caure amb el mateix error de la sobrassada.

❖ *Va ser millor el Pacte de progrés?*

Durant aquell parèntesi es crearen moltes il·lusions, el camp era notícia,... Es va obrir la granja experimental de Son Arnau, a Llubí, muntada per l'Associació de Porcí de Balears, que tenen la titularitat del porc mallorquí selecte i engloben quasi tot el sector porcí de balears, Piema i l'Administració. Son Arnau servia per fer totes les mares que després se repartien per tot el sector, la qual cosa suposava una forma d'homogeneïtzar la producció, i es podia sortir al mercat amb una marca diferenciada. Es va muntar Prilac², que va servir per rompre l'oligopoli de dos o tres que compraven tota la llet de Mallorca al preu que volien. Durant el parell d'anys de Prilac, els productors de llet van cobrar uns 480 milions de pessetes més. Però a l'actual govern no li interessa res d'això i va retirar el suport a tot. Ara Son Arnau ha tancat i Prilac és d'un únic propietari.

❖ *En canvi es dona sortida a la patata de Sa Pobla.*

S'Espelt³ fa 10 o 15 anys que funciona amb el suport de la conselleria. Sempre ha tingut suport econòmic; el gerent hi té bones relacions. Així, però, s'entra amb competència deslleial amb altres cooperatives com IllaCamp que exporten sense ajudes. I és fals que S'Espelt hagi exportat el 50% del total, ja que les altres empreses no han fet balanç encara.

“El turisme ha enfonsat la ramaderia de Mallorca”

❖ *Es veuen camions de ciment amb la llegenda “Producte balear”*

Això és una presa de pèl encara més grossa. El reglament diu que per ser “producte balear” només cal que sofreixin una transformació aquí; és dir, tu dus ametlla americana en sacs de 10 quilos, en fas sacs d'un quilo i per tant ja tens “producte balear”; és ben privador. S'ha de tenir vertadera voluntat. El formatge de Maó té denominació d'origen, no han caigut dins aquesta trampa. Si es deixés que per fer vi de Mallorca es pogués dur la verema de fora, per què hauríem de tenir vinyes aquí?

❖ *Els teus estruços són ecològics.*

Tornam al que he dit abans. A Mallorca necessitam agricultures diferenciades i de qualitat. L'agricultura

ecològica diu com has fet aquell producte, l'identifica, en dona garanties al consumidor per a la seva salut i respecta el medi ambient. Seria ideal que el 100% del producte agrari mallorquí fos ecològic.

❖ *I mentrestant?*

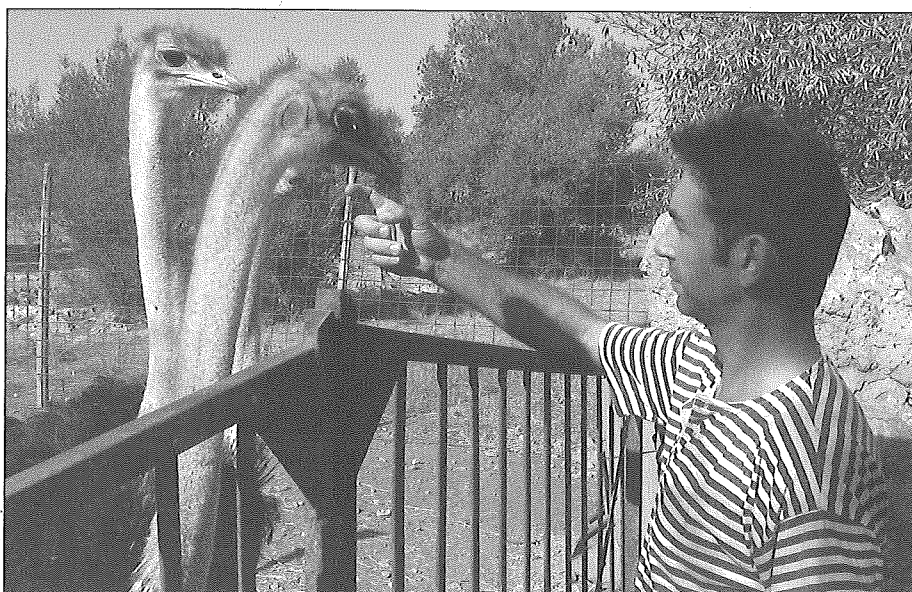
El 80% del sòl és agrari: el pagès produeix aliments per treure una rendibilitat econòmica, però no pensam que el manteniment del paisatge tingui preu; i és el que atreu els turistes, els quals, mai han contribuït a mantenir-lo. Així com la costa està destruïda gràcies a la pressió turística, l'interior es conserva cuidat gràcies als pagesos. Si consumissin productes d'aquí, de qualque manera es compensaria, però és ben al contrari: el turisme ha ajudat a enfonsar més aviat foravila⁴, sobretot la ramaderia. A Mallorca es porta el gènere de tot el món que està més barat en aquell moment, de mala qualitat, i és el que fixa els preus d'aquí. I això ha influït als principals punts de venda, mercats locals, grans superfícies, menjadors, etc. El que està tarat de la península, com porcella o me⁵, fins i tot es paga més car, a vegades, que el d'aquí, i la gent no el pot identificar. El mercat està corromput.

❖ *En què consisteix la Mesa Agrària?*

És un fòrum d'opinió de diferents associacions que ha nascut arran de la problemàtica que hi ha: insularitat, falta d'estructures, manca d'experimentació, etc. És un lloc per fer propostes i trobar solucions obertes a totes les entitats, però per ara no se'ns escolta.

❖ *I quin futur hi veus al camp?*

L'agricultura és rendible: el valor agrari brut ha pujat un 5%, cosa que significa que la riquesa que cream els pagesos augmenta, amb tots els desavantatges que he mencionat. No té per què estar condemnada, però s'ha d'insistir en les marques distintives. En quantitat no hi ha res a fer, per tant hem d'anar a cercar qualitat: denominacions d'origen, agricultura ecològica, etc. □

Com en d'altres produccions, la cria d'estruç ecològic suposa un percentatge mínim entre el total de les Illes.

1. Actualment, la sobrassada de Mallorca té el segell distintiu de “Indicació Geogràfica Protegida”
 2. Empresa muntada i participada per l'anterior govern de les Balears per donar sortida a la llet feta a Mallorca; sobretot se'n feia iogurt. El soci privat va comprar la part que heretà l'actual govern, ja que aquest se'n va desentendre, però continua en funcionament.
 3. S'Espelt és una SAT que exporta patata, generalment cap a Anglaterra; el gerent, Joan Company, és germà del gerent d'Asaja, Biel Company, sindicat proper ideològicament al govern actual.
 4. “Foravila” és una paraula mallorquina per referir-se al camp.
 5. “Me” és xai en mallorquí.